

kommer ud paa Landet, ser jeg stadig flere og flere Tjenestefolk bære et lille Mærke, der viser, at de ere Afholdsfolk. De fleste Tjenestefolk, Karle og Piger, have Cykler, og det er da virkelig den letteste Sag for disse unge Mennesker, naar de have en Ferie paa 4—8 Dage, for en Udgift af 20—30 Kr., at foretage en oplivende Tur til Sønderjylland og se de smukke og de historiske Egne der. Det er den letteste Sag for dem at tage over til Vesterhavet og opholde sig der nogle Dage. Og den Rekreation og Hvile og Sindets Højnelse, som de unge ville faa af saaledes at komme ud, vil betyde uuaadelig meget i Mod-sætning til det daarlige, de erhverve sig ved dette Tjatteri, denne meningsløse Anvendelse af Fritiden, som nu finder Sted. Hvorfor, spørger jeg Husbonderne, og ganske særlig det ærede Medlem fra Gudme (Ravn), det ærede Medlem fra Faaborg (R. Christiansen) og det ærede Medlem fra Fredensborg (Johan Knudsen), vil man dog ikke have vore Tjenestefolk til at forstaa, hvilken Betydning det har for dem at komme ud? Hvor kan det være, at man her vil ligesom logre for de slette Vaner og den slette Tradition, der maatte være paa dette Omraade? Jeg har allerede haft Lejlighed til at bemærke, at det, at Tyendet faar en aarlig Ferie, utvivlsomt vil medføre, at ogsaa andre ville stille Krav om en saadan, og jeg tror, det er i hele Samfundets Interesse, selv i Arbejdsgivernes Interesse, at alle de, der udføre et hæderligt og godt Stykke Arbejde, faa en Ferie, en kortere eller længere Ferie, hvor de virkelig kunne hvile ud, hvor de kunne se sig om og komme tilbage med fornyet Styrke, medens de saa i Aarets strenge Arbejdsdage kunne glæde sig til den Ferie, der venter dem.

Det ærede Medlem fra Holbæk (Tange), som talte i Gaar, mente, at de 90 pCt. af Husbønder og Tjenestefolk trængte ikke til nogen Lov, de behøvede den ikke. Jeg tror nu, det Tal er alt for stort. Under en Afbrydelse til et af de ærede Medlemmer, som talte i Gaar, sagde jeg, at de fleste Husbønder ere humane. Det er min Opfattelse, at de fleste ere, som Folk ere i Almindelighed, gode, jævne og rettænkende Mennesker. Nogle ere særdeles humane, andre ere jævnt humane; men der er desværre endnu et betydeligt Mindretal af Husbønder, som slet ikke endnu har nemmet Tiden, og som ikke forstaaer de Hensyn, de skyldte de Folk, der arbejde i deres Tjeneste. En Repræsentant for disse Folk hørte vi i Gaar; det var det ærede Medlem,

der talte sidst i Gaar (Ravn). [Han hører til dem, der ikke forstaa deres Tid, og som desværre for ham og for den Stand, han skulde repræsentere, endnu ikke have forstaaet, at ethvert Menneske, der udfører et hæderligt Arbejde, selv om det er et uordenligt Arbejde, har Krav paa at blive lige-stillet med enhver af os andre. Den Opfattelse, som det ærede Medlem gav Udtryk for, at han vilde bestemme, hvem hans Karle og Piger maatte tale med, og hvem de maatte modtage paa deres Værelser i deres knapt tilmaalte Fritid, at han vil sige: Hvis jeg ikke synes om den Mand eller den Kvinde, der kommer for at tale med dem og for at se paa deres Forhold, saa skal jeg vise, at den Mand vil jeg give en god Dragt Prygl — den Opfattelse, siger jeg, er et Vidnesbyrd om, at der alligevel endnu maa være mange Husbønder, der hylde en tarvelig og simpel Opfattelse af deres tjenende Medmenneskers Værd. Og kan en saadan Mand virkelig opnaa at blive valgt til den danske Rigsdag, saa tyder det unægtelig paa, at man trænger endnu mere til en Beskyttelse for Tjenestefolkene, end jeg oprindeligt havde tænkt mig.]

Reventlow: Da dette Lovforslag blev forelagt for os, laa den Tanke ret nær: Er det virkelig nødvendigt at fremkomme med et Lovforslag om denne Sag, er det ikke meget rimeligere at afskaffe den gamle Lov og ikke sætte noget nyt i Stedet? Jeg skal ikke nægte, at ogsaa hos mig kom denne Tanke frem, og jeg har overvejet den meget nøje og søgt at komme til Klarhed over, hvad der var det bedste, enten at søge Forbedringer af den gamle Lov eller at kaste den bort og ikke sætte noget nyt i Stedet. Ved de Overvejelser, jeg har foretaget, er jeg kommen til den ganske bestemte Overbevisning, at Tidspunktet endnu ikke er kommet til ganske at ophæve Tyendeloven. Jeg tror, det er nødvendigt ogsaa i Fremtiden, at vi holde paa Tyendeloven. Den Tyendelov, vi have haft, har — det kan ikke nægtes — gjort megen Gavn ikke alene for Husbønderne, men ogsaa for Tyendet. Det er ikke ganske rigtigt, naar det ærede Medlem for Aarhus nordre Valgkreds (Sabroe) paastod, at den ikke har været en Beskyttelseslov for Tyendet. Det har den ubetinget, det lære vi ogsaa ved at gennemgaa Kommissionsbetænkningen. Der kan være forskellige Meninger om, hvorvidt Loven har givet Tyendet tilstrækkelig Beskyttelse eller ikke, derom kan der dømmes forskelligt, men at den har været til Beskyttelse for Tyendet,